

det har været drevet i en Række af Aar. Det er en Tanke, som jeg fuldstændig bifalder, og som jeg aldeles tiltræder, men jeg siger kun, at man vil indsee, hvilke Vanskeligheder der ere forbundne dermed at overgive Theatret i en Entrepreneurs Hænder, naar man vil have, at han fuldstændig skal stilles under Control. Naar denne Forbring skal fyldestgøres, bliver Forholdet i alt Væsentligt det samme, som det nu er under Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet. — Dette var, hvad jeg vilde sige om den administrative Side af Sagen, men, mine Herrer, vi komme nu til et Punkt, som ogsaa af det ærede Mindretal er stillet i Spidsen, og, som jeg troer, ligger adskillige Medlemmer her i Salen stærkt paa Hjerte; det er nemlig den finansielle Side. De ærede Medlemmer, som have stillet dette Forslag, have imidlertid udtalt sig overmaade ubestemt herom, og det er naturligt, jeg bebrejder dem det slet ikke, thi det er Noget, hvorom det ikke er let at danne sig en aldeles bestemt Forestilling; men, naar de ærede Medlemmer have stillet i Udfigt, at man paa denne Maade muligvis heelt vilde kunne slippe for Tilskud til Theatret, er jeg rigtignok bange for, at de have dannet sig en Forestilling, om hvilken jeg troer, det er let at sige, at den efter alle menneskelige og rimelige Betragtninger maa være illusorisk. Mindretallet er imidlertid ikke gaaet saa vidt, at det har troet, at det kongelige Theater skulde kunne bestaae og, som jeg nylig sagde, drives omtrent i den samme Retning, hvori det hidtil har været drevet, medens Staten derhos sparede 50—60,000 Rd. om Aaret; men Mindretallet har meent, at, naar man paa eengang lod alle ved Theatret Ansatte gaae af, vilde man gjenneem de Bortpenge, som bleve givne vedkommende Kunstnere, have et Middel til at bevirke, at disse kunde lade sig nøie med saameget Mindre i Løn, som deres Bortpenge udgjorde, saaledes at man derigjennem vilde komme til samme Resultat som tidligere. Den første Betragtning, som jeg herved skal tillade mig, er den, at jeg ikke troer, at denne Slutning hviler paa en tilstrækkelig skarp Opfattelse af, hvorledes Stillingen bliver i det

Dieblit; man affædiger samtlige ved det kongelige Theater ansatte Personer. Mindretallet har tænkt sig, at disse da vilde danne en Slags Association og vælge sig en Formand, Entrepreneur eller Eignende til at forhandle med Regjeringen, hvorefter de da fremtidig vilde drive Theatret for fælles Regning; men jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, at det er meget usandsynligt, at saamange Mennesker, som her er Tale om, skulde kunne danne en Association, hvorved de vilde forpligte hinanden til at nøies med saadanne Lønninger, som i Forbindelse med deres Bortpenge kunde udgjøre en passende Løn. Efter det Kjendskab, jeg har til den menneskelige Natur, ville sandsynligvis nogle af dem have lyst dertil, medens Andre ikke ville det, men naar saa Mange skulle bringes til Enighed, dersom Noget skal udrettes, kan man med temmelig Sikkerhed forudsætte, at det ikke kommer istand. Mindretallet har i sin Betænkning som Exempel henviist til det franske Nationaltheater i Paris, men jeg maa tillade mig at bemærke, at den hele Stilling der ingenlunde hviler paa, at alle Kunstnerne, som samvirke ved dette Theater, ere, hvad man der kalder sociétaires, idet tværtimod kun nogle faa af dem ere det. Dernæst have disse Medlemmer ved Theatret, som have et Slags Actier deri, dog kun en overordentlig begrændset Indflydelse paa hele Theatrets Stilling og Virksomhed, hvortilmod denne i alle væsentlige og navnlig i economiske Punkter, bestemmes af en Theaterdirecteur, som atter staaer under den kejserlige Minister, men dette er et Forhold, som paa ingen Maade kan ventes indført her. Det hviler, som bekendt, paa et Decret, Napoleon udstedte i Moskva, og det er altsaa meget gammelt, idet det har holdt sig fra den Tid, men det har kun holdt sig ved, at den Andeel i Theatrets Bestyrelse, der var givet Sociétairesne, har været overmaade snever. Naar endee Mennesker vilde samle sig i en Forening, som angik deres hele Livs Interesse, og i den Retning danne et Selskab, vil man let kunne tænke sig, at der vilde opstaae saa mange forskjellige Meninger, at det er overordentlig usandsynligt, at der vilde fremkomme